

בית משפט השלום בנצרת

כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021

תא"מ 19-12-26510 עשת ואח' נ' חברת Tus Airways Ltd

בפני כב' הרשם הבכיר, איתי כרמי

מבקשת/נתבעת TUS airways
באמצעות ב"כ עו"ד שירלי קציר

נגד

משיבים/תובעים 1. רותם גורן עשת
2. אורי גורן
באמצעות ב"כ עו"ד ניירוז עזאיזה

החלטה

1
2 זוהי בקשה לביטול פסק דין שניתן ביום 2.12.2020 בהעדר התייצבות.

רקע

3
4 1. נגד המבקשת, חברת תעופה זרה, הוגשה תביעה שעילתה איחור במסירת כבודה, בסכום של
5 43,344 ₪. ישיבה מקדמית נתקיימה, הצדדים אף באו בדברים בניסיון לגבש הסכמה. משלא צלח
6 הדבר, ביקשו הצדדים לקבוע מועד לישיבת הוכחות וזה אכן נקבע בנוכחותם.
7 2. זמן מה לאחר מכן, הגיש ב"כ המבקשת דאז ונציגה הרשום ברשות התעופה האזרחית (להלן –
8 עו"ד טפרמן), בקשה לשחרור מייצוג. בבקשתו ציין כי בשל מגפת הקורונה הפסיקה המבקשת את
9 פעילותה, משרדיה סגורים וכל עובדיה הוצאו לחל"ת. את בקשתו תמך בין היתר בהודעה
10 לעיתונות. בנוסף טען עו"ד טפרמן כי המבקשת יצרה כלפיו חוב כספי. לא ארחיב על השתלשלות
11 העניינים בבקשה, רק אציין כי בסופו של יום שוחרר עו"ד טפרמן מתפקידו לאחר שמסר פרטי
12 יצירת קשר ישיר עם המבקשת, פירט כי בשיחתו האחרונה (בתחילת חודש אוגוסט 2020) עם
13 מנכ"ל המבקשת מר אנדרו פיין, סוכם כי החוב כלפיו יסולק וכן יועברו פרטי משרד עורכי דין
14 שיבואו בנעליו. בנוסף פירט עו"ד טפרמן שלושה מועדים בהם שלח דואר אלקטרוני למנכ"ל
15 המבקשת וצירף אסמכתה כי ההודעות נקראו. כאן המקום לציין כי במסגרת הודעות דואר
16 אלקטרוני ששלח, חזר והזכיר עו"ד טפרמן את מחויבותיה של המבקשת בבתי המשפט השונים.
17 3. הזמן חלף, מועד ההוכחות הגיע, המשיבים התייצבו לדיון ואילו המבקשת חדלה מלהופיע, להודיע
18 או לבקש דבר מה. המשיב פירט בעדותו, לאחר שהוזהר כדיון, את נזקי המשיבים והתעכב במיוחד

בית משפט השלום בנצרת

כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021

תא"מ 19-12-26510 עשת ואח' נ' חברת Tus Airways Ltd

על רכיב עוגמת הנפש. בתום עדותו, הוצע להעמיד את רכיב עוגמת הנפש בסך של 10,000 ₪ (חלף 1
30,000 ₪ כפי שנתבע), והמשיבים נתנו הסכמתם. כך ניתן בסופו של דיון פסק דין בהעדר 2
התייצבות בסך של 23,344 ₪ בצירוף שכר טרחת עו"ד והוצאות בסך כולל של 7,000 ₪ (להלן – 3
פסק הדין). 4
4. ביום 2.8.2021, שמונה חודשים לאחר מתן פסק דין, הגישו המשיבים בקשה לתיקון פסק הדין על 5
דרך של הוספת מספר מזהה למבקשת. במסגרת בקשתם ציינו המשיבים, כי לאחר שנגרע שמו 6
של עו"ד טפרמן כנציג המבקשת ברישומי רשות התעופה האזרחית, המתינו לעדכון נציג חדש. 7
לאחר רישומה של עו"ד שירלי קציר כנציגת המבקשת, פנו לאכוף את פסק הדין בלשכת ההוצאה 8
לפועל; אז התברר, כי אין בפסק הדין את המספר המזהה של המבקשת. הוריתי על העברת 9
הבקשה לתגובת המבקשת, באמצעות נציגתה, וימים ספורים לאחר מכן הוגש ייפוי כוח לתיק 10
ובקשה לביטול פסק הדין שניתן בהעדר התייצבות, היא הבקשה נושא החלטה זו. 11
5. במסגרת בקשתה עתרה המבקשת להאריך המועד להגשת תגובתה ביחס להוספת המספר המזהה. 12
סברתי כי אין כל קשר בין ההליכים (ואוסיף עתה כי הבקשה אף עולה כדי שימוש לרעה בהליכי 13
בית משפט). אין להסכין עם מצב בו המבקשת נמנעת מלאשר את המספר המזהה שלה או לטעון 14
לגופה של בקשה, ובה בעת, מבקשת לבטל את פסק הדין שניתן נגדה. מכל מקום, לבסוף הגישה 15
המבקשת תגובתה ובמסגרתה הותירה העניין לשיקול דעת בית המשפט. המספר המזהה אכן 16
הוסף לפסק הדין. 17

טענות הצדדים

6. בבקשתה טענה המבקשת כי נדהמה לגלות על אודות מתן פסק הדין, המהווה תוצר נסיבה טרגית 19
(כלשון הבקשה). לטענתה בראשית שנת 2020 ירדה מנכסיה והיתה על סף חדלות פירעון. בפברואר 20
2020 הפסיקה את פעילותה לאחר שרישיונה הותלה על ידי רשויות התעופה בקפריסין. כלל 21
טיסותיה הופסקו, למעלה ממחצית עובדיה פוטרו והיתר הוצאו לחל"ת. כתוצאה מכך לא עלה 22
בידה לשלם לעו"ד טפרמן, אשר בתורו התפטר מייצוגה. אם לא די באלה, התפרצה אף מגפת 23
הקורונה, אשר יצרה משבר חסר תקדים בכלל ענפי המשק, וביתר שאת בענף התעופה. בהעדר 24
עובדים ומשהוגבלה הכניסה לישראל, לא היה באפשרות נציג מטעם המבקשת להתייצב לדיון 25
ההוכחות. לטענת המבקשת, בעת דיון בבקשה לביטול פסק דין בהעדר הגנה, על בית המשפט 26
לבחון שניים. **האחד**, סיבת אי ההתייצבות **והשני**, סיכויי ההגנה (כאשר בחלק זה, די שתראה 27
המבקשת הגנה אפשרית). הבחינה תיעשה על רקע זכות הגישה לערכאות המהווה מעין שיקול על. 28
בנסיבות העניין, כך המבקשת, ברי כי מתקיימים התנאים לביטול פסק הדין. אי התייצבותה נבע 29
מחוסר יכולת מעשית להתייצב לדיון או להיות מיוצגת; סיכויי הגנתה טובים שכן עילת התביעה 30

בית משפט השלום בנצרת

כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021

תא"מ 19-12-26510 עשת ואח' נ' חברת Tus Airways Ltd

1 היא איחור במסירת כבודה והוראות אמנת מונטריאול חולשות על נסיבות המקרה, חלות
2 ומחייבות באופן בלעדי. האמנה קובעת תקרת פיצוי בסך של 5,900 ₪ בלבד, כאשר זו חלה במקרה
3 של אובדן כבודה בשונה מאיחור במסירת כבודה כפי הנסיבות כאן.
4 7. המשיבים טוענים מצידם, כי הבקשה לוקה בשיהוי רב מאוד שכן המבקשת ידעה על קיומו של
5 ההליך המשפטי בזמן אמת ובכל זאת בחרה להזניחו. התנהלותה אינה אלא זלזול בבית המשפט
6 הישראלי, תוצר החלטה מודעת שלא לשעות להפצרות עו"ד טפרמן עד שזה פסק מלהעניק לה
7 ייצוג משפטי. בבקשתה מנסה המבקשת להחזיר את הגלגל לאחור, רק לאחר ששבה לפעילות
8 עסקית. הטעם לאי התייצבותה של המבקשת מספיק לדחיית הבקשה אף בלא צורך לבדוק את
9 סיכויי הגנתה, שכן מדובר בהתעלמות מדעת מההליך השיפוטי. שנת הקורונה לא ביטלה את
10 נציגותה וייצוגה של המבקשת בארץ. היא זו אשר בחרה לעשות כן ומשיקוליה הכלכליים זנחה
11 את ענייניה, לרבות התובענה כאן, תוך זלזול בבית המשפט. אף אם יבחנו סיכויי ההגנה, הרי שאין
12 בהם לשנות את התוצאה. נימוקי הנתבעת עמדו לנגד עיניו של בית המשפט במסגרת כתב ההגנה.
13 בית המשפט שמע את המשיב, התרשם מעדותו ואף המליץ להפחית את רכיב עוגמת הנפש לסך
14 של 10,000 ₪.

דיון והכרעה

15
16 8. פסק הדין, ועל כך אין חולק, ניתן כדין כאשר מרותו של ההליך כבר הוטלה על המבקשת והיא
17 ידעה על קיומו ומהלכו. הסוגיה היחידה העומדת לדיון היא אם כן, האם יש לבטל את פסק הדין
18 לפי שיקול דעת בית המשפט. ובכן, לאחר שבחנתי ושקלתי בדבר, מסקנתי האחת היא כי דין
19 הבקשה להידחות. אנמק.
20 9. אתחיל במועד הגשת הבקשה. לטענת המבקשת, מזכירות בית המשפט לא המציאה לה את פסק
21 הדין והיא ידעה על קיומו רק כאשר נשלחה אליה הבקשה להוספת המספר המזהה. גם אם אניח
22 לטובת המבקשת כי אכן כך הם פני הדברים, הרי מדובר בעצימת עיניים בוטה. המבקשת ידעה
23 על קיומו של ההליך כאן באמצעות עו"ד טפרמן. כאשר מינתה נציגה חדשה בישראל היה עליה
24 לפעול ולבדוק מהו מצב ההליכים המשפטיים בכלל התיקים המתנהלים נגדה וליזום בהם פעילות.
25 אם מנמקת המבקשת את מחדליה עובר למתן פסק הדין במצבה הכלכלי, משבר הקורונה וריקונה
26 מעובדיה ומנציגה הרשום בישראל, הרי שאין בפיה כל הסבר מדוע לא טרחה ליזום בדיקה וטיפול
27 בעניינה המשפטיים עם חזרתה לפעילות, כמתבקש. באופן מאוד נוח, היא אף לא מפרטת מתי
28 נרשמה נציגתה החדשה בישראל, כך שלא ניתן לדעת מהו מניין הימים שחלף מאז חזרה לפעילות
29 רשמית בארץ ועד אשר הוגשה בקשה זו. על בעל דין הפונה לבית המשפט בבקשה לסעד המצוי
30 בשיקול דעתו - ודאי כאשר הפעלת שיקול הדעת נגזרת (גם) מהתנהלות בעל הדין בהליך - לבוא

בית משפט השלום בנצרת

כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021

תא"מ 19-12-26510 עשת ואח' נ' חברת Tus Airways Ltd

- 1 בידיים נקיות ולחשוף את מלוא העובדות הידועות לו והנחוצות להכרעה. המבקשת לא עשתה כן
- 2 והימנעותה פועלת לחובתה. מותר להניח כי חלף עבר מניין הימים להגשת בקשה לביטול פסק
- 3 הדין מאז נרשמה נציגתה בארץ ובאין כל טעם (לא כל שכן טעם מיוחד) להארכת המועד, הרי
- 4 שהבקשה הוגשה באיחור ודינה להידחות רק משום כך ; אך גם לגופו של עניין.
- 5 10. בפנייתו של עו"ד טפרמן לשחררו מייצוג המבקשת, תוארה השתלשלות עניינים שונה מזו שתיארה
- 6 המבקשת בבקשתה (אם כי תוצאותיה זהות). בבקשתו פירט כי משבר הקורונה הוא שגרם
- 7 למבקשת להוציא את כל עובדיה לחל"ת ולמעשה להפסיק את פעילותה ולנתק עמו קשר.
- 8 המבקשת טוענת לעומתו, כי מצבה הכלכלי המעורער הוא שגרם לה להפסיק את פעילותה ואילו
- 9 משבר הקורונה, על המגבלות שכפה, הוא שמנע ממנה להתייצב לדיון באמצעות נציג מטעמה.
- 10 11. גם בזאת המשיכה המבקשת בקו הטשטוש שנקטה, ובחרה שלא להתייחס כלל לגרסתו של עו"ד
- 11 טפרמן. היא לא שללה או העניקה כל הסבר לדברים שמסר, אף לא התייחסה לזהות המנכ"ל עמו
- 12 התכתב עו"ד טפרמן (מר אנדרו פיין). המבקשת נמנעה מלצרף תצהיר מאת המנכ"ל שהוזכר
- 13 בבקשת עו"ד טפרמן וצירפה תצהיר מאת המנכ"ל הנוכחי (מר מיכאל וינשטיין), מבלי לפרט מתי
- 14 נכנס לתפקידו והאם בידו כלל להצהיר, מידיעה אישית, על אירועי התקופה בה נוהלה לכאורה
- 15 המבקשת על ידי אחר. שוב, קושי רב יש לאשר ולהצדיק התנהלות הראויה לגינוי דווקא, שעה
- 16 שהמבקשת לא חזרה מדרכה הרעה ביוזמתה, ומיד כשהוסרו המגבלות הנטענות. ודאי שאין
- 17 להושיט סעד הנתון כל כולו לשיקול דעת בית המשפט, ואשר מצוי רק לפני משורת הדין, שעה
- 18 שאין היא חושפת את מלוא המידע והעובדות.
- 19 12. אף אם אקל על המבקשת ואקבל את גרסתה כפשוטה, הרי שהתנהלותה מהווה זלזול בוטה וגס
- 20 בהליך וכנגזרת מכך בבעלי הדין שכנגד ובאינטרס הציבורי. המבקשת ידעה גם ידעה על קיומו של
- 21 ההליך, הגישה כתב הגנה ואף התייצבה באמצעות עו"ד טפרמן לשיבה מקדמית. קשה להלום
- 22 מציאות לפיה ההליך ינוהל (רק) בזמן ובדרך המתאימים למבקשת במנותק מסדרי הדין, הוראות
- 23 בית המשפט והאינטרסים של המשיבים והציבור.
- 24 13. בין אם ניצבה לפני חדלות פירעון כטענתה ובין אם משבר הקורונה שיבש את פעילותה ; בין אם
- 25 שניהם התרגשו עליה יחדיו, אין כל הסבר מדוע פסקה המבקשת להפעיל את נציגה המקומי או
- 26 מדוע לא הותירה ולו בעל תפקיד בודד ויחיד לקדם את פני הרעה. מדוע לא הגישה, בעידן
- 27 התקשורת הדיגיטלית, בקשה לדחיית מועד הדיון או עיכוב בירור ההליך.
- 28 לא ניתן כל הסבר ואיני מוצא כזה, מלבד הלך רוח של "אחריי המבול". בבחינת בהעדר יכולת
- 29 פירעון ילכו נושי אצל המפרק ; אל מול פני משבר הקורונה יתמודדו נושי עם הלא נודע שאין לו
- 30 אופק. ובכן קלוי המים מעל פני האדמה, על המבקשת לשאת בתוצאות אדישותה ואפס מעשיה.

בית משפט השלום בנצרת

כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021

תא"מ 19-12-26510 עשת ואח' נ' חברת Tus Airways Ltd

14. במסגרת הדיון בבקשה איני רשאי להתעלם מזכויותיהם של המשיבים לבירור ההליך באופן יעיל והוגן, תוך זמן סביר. אף איני רשאי להסב פניי מאינטרס ההסתמכות שלהם עקב המצב החדש שנוצר עם מתן פסק הדין בהעדר התייצבות המבקשת לדיון. ודאות, יציבות וסדר דיוני הם עקרונות יסוד של משפט צדק. "תהליך עשיית הצדק איננו שייך רק למתדיין בודד במנותק מהאינטרסים של יריביו, וזכות הגישה לבית-המשפט אינה כוללת בחובה את הכוח לפגוע מעבר למידה הראויה באינטרסים לגיטימיים של בעל-הדין שכנגד" (רע"א 83/01 וייס נ' מרדכי (30.4.2001), מפי כב' המשנה לנשיא ריבלין). וכפי שאין להתעלם מאינטרס המשיבים, כך אין להתעלם מהאינטרס הציבורי שבאופן הקצאת המשאב השיפוטי. זכות הגישה לערכאות שייכת גם ליתר הציבור, הזכאי שעניינו יובא לדיון במסגרת זמן סביר. "...בית המשפט הוא נאמן של הציבור. הוא מצווה להבטיח שהדיונים יתקיימו במועדם וכסדרם, ושזמנו של הציבור, הוא המשאב המצומצם המופקד בידי בית המשפט, לא יהא הפקר. אם ינהגו בתי המשפט בסלחנות כלפי בעלי דין המבזים את החלטותיהם וגורמים לבזבוז הזמן השיפוטי, תהא בכך פגיעה לא רק ביריביהם של אותם בעלי דין, אלא, בעיקר, במערכת המשפט כולה. מתן הזדמנות נוספת... פירושה שבעל דין אחר, שעניינו יכול להיות דוחק, יישמע במועד רחוק יותר. בעבר כבר נפסק כי: 'שום מערכת שיפוטית לא תוכל לשאת משיכת הליכים שיפוטיים ללא סוף תוך ניצול לרעה של סדרי הדין ובזבוז של משאביה'..." (רע"א 1957/12 זהרה חלה נ' יוסף כהן (22.5.2012), מפי כב' השופט זילברטל (להלן – פסק הדין בעניין חלה).

15. אכן, כטענת המבקשת, מבין שני המבחנים (הסיבה לאי ההתייצבות וסיכויי ההגנה) "המבחן השני הוא העיקר וכי תהא מידת רשלנותו או הזנחתו של הנתבע גדולה כאשר תהא בעניין הימנעותו מלהתגונן, סולחים לו על כך ומפצים את הצד שכנגד בהוצאות..." ואולם "...דברים אלה אמורים רק בבעל דין שהתרשל ולא בבעל דין אשר מדעת התעלם מההליך המשפטי וגילה יחס של זלזול כלפי חובתו כבעל דין. במקרה האחרון, רשאי השופט לדחות את הבקשה לביטול פסק הדין שניתן על אף סיכויי של הנתבע להצליח בהגנתו" (ע"א 625/68 מפעל הבניה של הקיבוץ המאוחד נ' החברה הדרומית (8.5.1969), מפי כב' השופט מני).

16. באחד המקרים שבאו לפני בית המשפט העליון, הנתבע ביקש לדחות את הדיון בערכאה הדיונית (יום אחד לפני קיומו), בשל אירוע אישי. בה בעת עורך דינו ביקש להשתחרר מייצוג, או אז הטעים הנתבע טעם נוסף לבקשתו – הצורך לשכור שירותיו של עורך דין חדש. בסופו של יום הדיון נערך וניתן נגד הנתבע פסק דין בהעדרו. בקשה לביטול פסק הדין נדחתה וכך גם הערעור במסגרתו נקבע כי "המקרה דנן הוא, אפוא, מקרה של אי התייצבות שאינה אלא 'התעלמות מדעת' מההליך המשפטי, מה שהצדיק את דחיית הבקשה לביטול פסק הדין שניתן מכוח אותה אי התייצבות, ומטעם זה בלבד, אף ללא בחינת טענות ההגנה..." (פסק הדין בעניין חלה). כפי

בית משפט השלום בנצרת

כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021

תא"מ 19-12-26510 עשת ואח' נ' חברת Tus Airways Ltd

שנכונים היו הדברים שם, כך גם כאן. המבקשת זנחה את ההליך ובעשותה כן הפגינה זלזול כה רב בחוק ומוסדותיו, במשיבים ובציבור עד כי אין מקום לבחון את סיכויי הגנתה.
17. מעבר לדרוש וכדי להפיש את דעתה של המבקשת גם בעניין סיכוייה בהליך אצין שניים. ראשית, הפסיקה הכירה כי לעיתים סכום פסק הדין עשוי להוות טעם נפרד לביטולו (השוו: רע"א 5904/10 אנדרסון מדיקל בע"מ נ' אוניפארם בע"מ (14.12.2010), מפי כב' השופטת (כתוארה אז) חיות). לדידי הדבר פועל בשני הכיוונים. כלומר כאשר סכום פסק הדין אינו כה גבוה - באופן יחסי, בנסיבות התיק ונתוניו - יכול הדבר לשמש טעם שלא לבטלו כאשר ביטולו ממילא כרוך בתשלום ההוצאות המיותרות שהסב המחדל למשיבים ולקופת הציבור (אוצר המדינה). במה דברים אמורים? לפי שורת הדין אין לבטל את פסק הדין בכל היבט נבחן, ואולם אף אם לפני הרבה משורת הדין נעתרה היתה הבקשה, הרי שהיה עלי להתנות הביטול בהוצאות שסכומן היה מגיע כדי אחוז משמעותי מסכום פסק הדין בבחינת אין הצר שווה בנזק המלך. שנית, פסק הדין ניתן כאשר לפני בית המשפט עמדה הגנתה של המבקשת, ולאחר שבית המשפט התרשם באופן בלתי אמצעי מעדותו של המשיב, אשר הוזהר כדין בטרם מְסָרָה. סכום עוגמת הנפש הנתבע הופחת בשיעור 66%, וסיכויי ההגנה, גם אם אלה קיימים, חלים ביחס לסכום הפיצוי (בזאת הרי ריכוזה המבקשת טענתה). יוצא אם כן כי בנסיבות העניין, ובשים לב לאמור ביחס לסכום פסק הדין אל מול פסיקת ההוצאות, הרי שסיכויי ההגנה כמו אינם קיימים.
18. סוף דבר, הבקשה נדחית. המבקשת תישא בהוצאות תגובתם של המשיבים בסך של 1,500 ₪.

ניתנה היום, כ"ד תשרי תשפ"ב, 30 ספטמבר 2021, בהעדר הצדדים.

איתי כרמי, רשם בכיר